

POOPERATIVNA ZDRAVSTVENA NEGA BOLNICE Z LEPOTNO OPERACIJO DOJKE

Miroslava Straunik

UVOD

Lepotna kirurgija pomeni po Gillesu (1957) poizkus ustvariti nekaj, kar je lepše kot normalno. Področje lepotne kirurgije se vpleta tudi v skupino telesnih odklonov in okvar, pri katerih je delovanje telesa brezhibno, vendar povzroča v človeku duševno nelagodnost in čustvene probleme, ki izvirajo iz telesnih posebnosti. Predstava o sebi ter čustveni odnos človeka do nje se oblikujeta močno pod vtisom družinskih razmer in razmer v širšem družbenem okolju. Nezadovoljstvo z določenim delom telesa se lahko prenese na celotno predstavo o svojem telesu. Mnogokrat že razmeroma majhen odklon od idealne podobe povzroča spremembe v notranjem duševnem življenju človeka ali pa v njegovem vedenju v družbeni skupnosti.

Po estetski operaciji različnih telesnih posebnosti moramo pri zdravstveni negi upoštevati tudi te dejavnike ter:

1. Lastnosti človeka

Pri tem pojmu je pomembna osebnostna struktura, slog oz. stil življenja, človekova zunanja in notranja nasprotja.

2. Motena samopodoba, kjer je moteno doživljanje in videnje samega sebe.

ZDRAVSTVENA NEGA PO LEPOTNI OPERACIJI DOJKE JE USMERJENA V:

- 1. UGOTAVLJANJE POTREB PO ZDRAVSTVENI NEGI (ZN)**
- 2. SPREMLJANJE ZDRAVSTVENEGA STANJA PO OPERATIVNEM POSEGU**
- 3. NADZOROVANJE ZDRAVSTVENEGA STANJA PO OPERACIJI**
- 4. OCENJEVANJE ZDRAVSTVENEGA STANJA PO OPERACIJI**

1. UGOTAVLJANJE POTREB PO ZDRAVSTVENI NEGI

Z ustrezno komunikacijo pred operativnim posegom prepoznamo in ugotovimo potrebe po zdravstveni negi (ZN) pri bolnicah z lepotno operacijo dojke:

- prepoznamo strah zaradi operativnega posega, za katerega se je bolnica/ varovanka sama odločila brez telesnih bolezenskih znakov;

*Miroslava Straunik, prof. zdrav. vzgoje, Klinični oddelek za plastično kirurgijo in opeklino,
Klinični center Ljubljana*

- zaskrbljenost in bolničin nemir zaradi operacije oz. nevarnosti, ki lahko spremlja operativni poseg,
- strah in zaskrbljenost zaradi razmišljanja o uspešnosti operativnega posega in pooperativnega stanja.

2. SPREMLJANJE ZDRAVSTVENEGA STANJA PO OPERACIJI - OPAZOVANJE

A) NADZOROVANJE ŽIVLJENJSKIH ZNAKOV: krvnega pritiska, pulza, dihanja, nadzorovanje operiranih mest, prekrvitev, morebitne krvavitve, pojav hematoma itd.

B) OCENJEVANJE STOPNJE BOLEČINE

- medicinska sestra, ki nenehno spremlja bolnikovo stanje, pozna doživljanje bolečine pri bolnicah po estetski operaciji in zato lahko deluje tudi preventivno;
- pooperativna bolečina je akutna in jo lahko še povečata strah in zaskrbljenost, ki sta navzoča pred operativnim posegom in po njem;
- reakcija na bolečinski dražljaj je individualna in se od bolnice do bolnice razlikuje.

3. NAČRTOVANJE ZDRAVSTVENE NEGE

NAČRTUJEMO: občasno opazovanje, nadzorovanje življenjskih znakov, ocenjevanje stopnje bolečine, urejanje položaja telesa.

Zdravstveno nego pri preventivi bolečine izvajamo z blaženjem oz. preprečevanjem bolečine ter opogumljanjem in vzpodbujanjem bolnice ter z:

- aplikacijo ustreznih predpisanih zdravil,
- spremljanjem njihovega učinka in stranskih učinkov,
- dokumentiranjem in poročanjem o ugotovljeni bolečini.

Izvajanje ZN v zvezi z urejanjem položaja telesa

Medicinska sestra skrbi za

- namestitev bolnice v ustrezen in udoben položaj po operaciji;
- za razbremenjevanje operiranih dojk;
- nadzorovanje imobilizacije operiranih dojk s povoji ali nedrčki;
- pokrivanje oz. preprečevanje hipotermije po operativnem posegu, ki se izraža s hladno kožo in bledico ter počasnim polnjenjem kapilar. Lahko se pojavijo tahikardija, povišan krvni pritisk in kurja polt;
- namestitev in nadzorovanje delovanja drenaž (sukcij).

Izvajanje ZN po operaciji obsega še:

- nadzorovanje tekočin (per os, parenteralno),
- preprečevanje občutka žeje z dajanjem majhnih količin nesladkanega čaja,
- preprečevanje slabosti, ki jih povzročata anestetik v organizmu,
- izvajanje osebne higiene pri bolnici.

4. CILJ ZDRAVSTVENE NEGE

Cilj ZN po operativnem posegu je v zadovoljstvu in udobju bolnice brez bolečin, slabosti, zaskrbljenosti in strahu.

POVZETEK

Lepotna kirurgija rešuje čustvene obremenitve, ki lahko postanejo za nekatere osebe tako neznosne, da se počutijo osamljene in izolirane v družbenem svetu in družbenem dogajanju ter tako pomaga človeku doseči notranjo stabilnost. Želja po kirurškem posegu se porodi po daljšem obdobju čustvenih stisk, končna odločitev pa dozori zlasti takrat, ko manjši ali večji duševni stres poruši ravnovesje samozaščitnih mehanizmov, ki so dotlej obvladovali stanje.